

Ötven éve a mesterségben

GÉCS BÉLA TIPOGRÁFUS JUBILEUMA

Malatyinszki József

A nyomdászszolidaritás erős kötelék. És ez kell is a szétilált békécsabai Kner Nyomda életében: a szakmai szellemet összetartó erő. Nem tudom, hogyan van ez más városokban, tartok tőle, hogy ebben a szép mesterségben is meglazultak az összekötő szálak, kevesebb a híradás az emberről, az alkotóról, elnyomja a tárgyiasult szakmai, műszaki információ.

Ezért örült a szívünk, békécsabai nyomdászoknak, amikor 2004. október 5-én, ezen a szép őszi délutánon, népes seregben gyűltünk össze a város háza Mokos-termében, hogy köszöntsük Gécs Béla kollégánkat a typo-grafikus munkásságának ötvenéves jubileuma alkalmából rendezett kiállításon, ünnepségen.

A személyes élmények adták kezembe a tollat, hogy erről a szakmai megemlékezésről írjak. Éppen abba a lapba, amelybe az ilyen cikkek valók: a Magyar Grafikába.

Ha nem lettem volna tanúja élete minden szakaszának, nem hinném el, hogy immár ötven esztendeje töretlen harcosa a szakmának. Valóban kiharcolta az élettől azt a megérdemelt pályasikert, ami osztályrészéül jutott.

Gécs Béla (Budapest, 1937) a háború utáni első nyomdásztanuló-generáció tagjaként, 1954-ben szegődött el az akkori Békési Nyomdába, három évre, a kézi szedés kitanulására. Nem volt könnyű a kezdet. A régi inasképzés szelleme még kísértett: kevesebb tanulás, több takarítás, pakolás... De a szorgalom és kedves tanítómesterei – Dencsi Sándor, Blahut Pál és Gálik Máttyás (róla sajnos épp a közelmúltban kaptuk a hírt, hogy nyolcvannyolcadik életében elhunyt) – átsegítették a nehézségeken, amit még tetézett szerény, visszahúzódó természete.

A szakmunkásvizsga után a hatvanas évek elejéig szedőként dolgozott, majd diszpécser lett. A meg-alapozott tipográfiai ismeretek birtokában, szinte feltűnés nélkül, de az első perctől kezdve dolgozott benne a kitörési vágy. Veleszületett készsége és szorgalmas önképzés révén alkalmassá vált grafikus munkakör betöltésére.

A minikönyv borítója. A kötet a Printomat Kft. támogatásával a Körös Print-Pack nyomdában készült

A mindig újra törekvő nyomdai vezetés munkája, valamint a rekonstrukciók felszállópályára állították az üzemet. Egyre nagyobb szerep jutott a grafikai tervezésnek. Tehetséges grafikai, tervezői, rajzolóí gárdában kellett megtalálnia a helyét és szerepét Gécs kollégának.

Ambíció és szívós munka segítette abban, hogy kialakította munkaterületét. Az akcidens nyomtatványok tervezését vallotta magáénak, és e tevékenységével jutott előre elismerésben és produktumokban. Legjellemzőbb területe a Knerben készülő állami protokolláris nyomtatványok grafikai tervezése volt. A két évtizedes alkotói tevékenysége alatt sok alkalmi nyomtatványt tervezett, köztük a Korona hazahozatala, George Bush amerikai elnök és II. Erzsébet angol királynő magyarországi látogatása alkalmából. Rendkívül gazdag újévi köszöntőkből álló gyűjteménye az elmúlt évek során kiállításokon volt látható, híres emberek szignójával.

Különösen a kicsi nyomtatványok, minikönyvek tervezése, készítése foglalkoztatta. 1989-ben elkészítette a világ legkisebb méretű újságját (Békés Megyei Népújság), majd saját rekordjait megdönt-

A Gécs Béla ötvenéves munkásságát bemutató minikönyv példányaait átadja Barabás Ferenc, a kötet kiadója

ve nyomtatta ki a Typographia, a Heti Mérleg és a máig legkisebb (21×31 mm) rekord méretű Csabai Reklám minilapot. A parányi lapok a mainzi Gutenberg Múzeum és az aacheni Újságmúzeum különleges nyomtatványai közt kaptak helyet.

1993-ban korengedményes nyugdíjba vonult, miután a nyomdában megszűnt az önálló grafikai részleg. Nyugdíjas éveiben sem pihen, szinte a szellemi kiteljesedés korszakában él ez a jóindulatú, segítőkész, egyébként zárkózott természetű ember. A kor csak annyiban látszik rajta, hogy arca még vékonyabb lett.

Hazai és külföldi kiállítások sora van a háta mögött (Lipcse, IBA; Barcelona, Miniprint), azután a kilencvenes években saját ötlete alapján megszervezte a hazai tipográfusok fórumát: az országos tipográfiai kiállításokat (immáron négyet). Mai működési területe szerzeágazó: a Csabai Mérleg című békéscsabai önkormányzati újság műszaki szerkesztője, rendszeres írója, könyveket tervez, aktív tagja a Kner–Tevan Alapítvány kuratóriumának, nyomdászati cikksorozatot vezet a Magyar Grafikában, lelkes csabai lokálpatriót-

A tárlat egy részlete az alkotóval

taként elnökségi tagja a Békéscsabai Városvédő és Városszépítő Egyesületnek, és még lehetne folytatni a sort.

Kiérdemelt kitüntetésekkel büszkélkedhet: 1987 – *Tótfalusi Kis Miklós-díj*; 1997 – *Kner–Tevan-díj*; 1999 – *Békéscsabáért kitüntetés*; 2002 – *Földi László szakirodalmi nívódíj*.

A városháza kiállítótermében *Balog Miklós*, a Cofinac Kner egykori vezérigazgatója, jelenleg a Magyar Nyomda- és Papíripari Szakmai Szövetség elnöke üdvözölte a megjelenteket, kollégákat, munkatársaként köszöntötte Gécs Bélát.

Dr. Simon Mihály címzetes főjegyző nyitotta meg a kiállítást, s nyomdai pályafutását hangsúlyozva (1967 és 1980 között), a kollégákat, vendégeket megszólítva, méltatta Gécs Béla pályafutását, munkásságát. Hangsúlyozta, töretlen aktivitás jellemzi ezt a hatvanhét éves embert, akinek kiemelkedő nyomdai alkotótevékenysége mellett a város szolgálatában is van ereje és ideje részt

Dr. Batizi György üdvözlőszavait hallgatja a közönség

venni. Örömmel és büszkeséggel ajánlotta a vendégeknek ezt a szép kiállítást, amely immáron harmadik e teremben (*Újévi üdvözlők, Békéscsaba anno... című képeslapgyűjtemény* – amelyet Gécs Béla a városnak ajándékozott).

A kiállítás megtekintése után a meghívott vendégeknek fogadást rendeztek, ahol *dr. Batizi György*, a Cofinac Kner Kft. igazgatója a nyomda dolgozóinak nevében köszöntötte Gécs Bélát.

Végezetül Gécs Béla megköszönte a rendezvény szervezőinek (városi önkormányzat, Kner Nyomda és a Kner–Tevan Alapítvány) támogatását. Méltó befejezése volt ennek a szép délutánnak az az ajándék minikönyv, amely a *Barabás Ferenc* által vezetett Typografika Kft. tervezésében, gondozásában jelent meg, Gécs Béla munkásságát bemutatva.